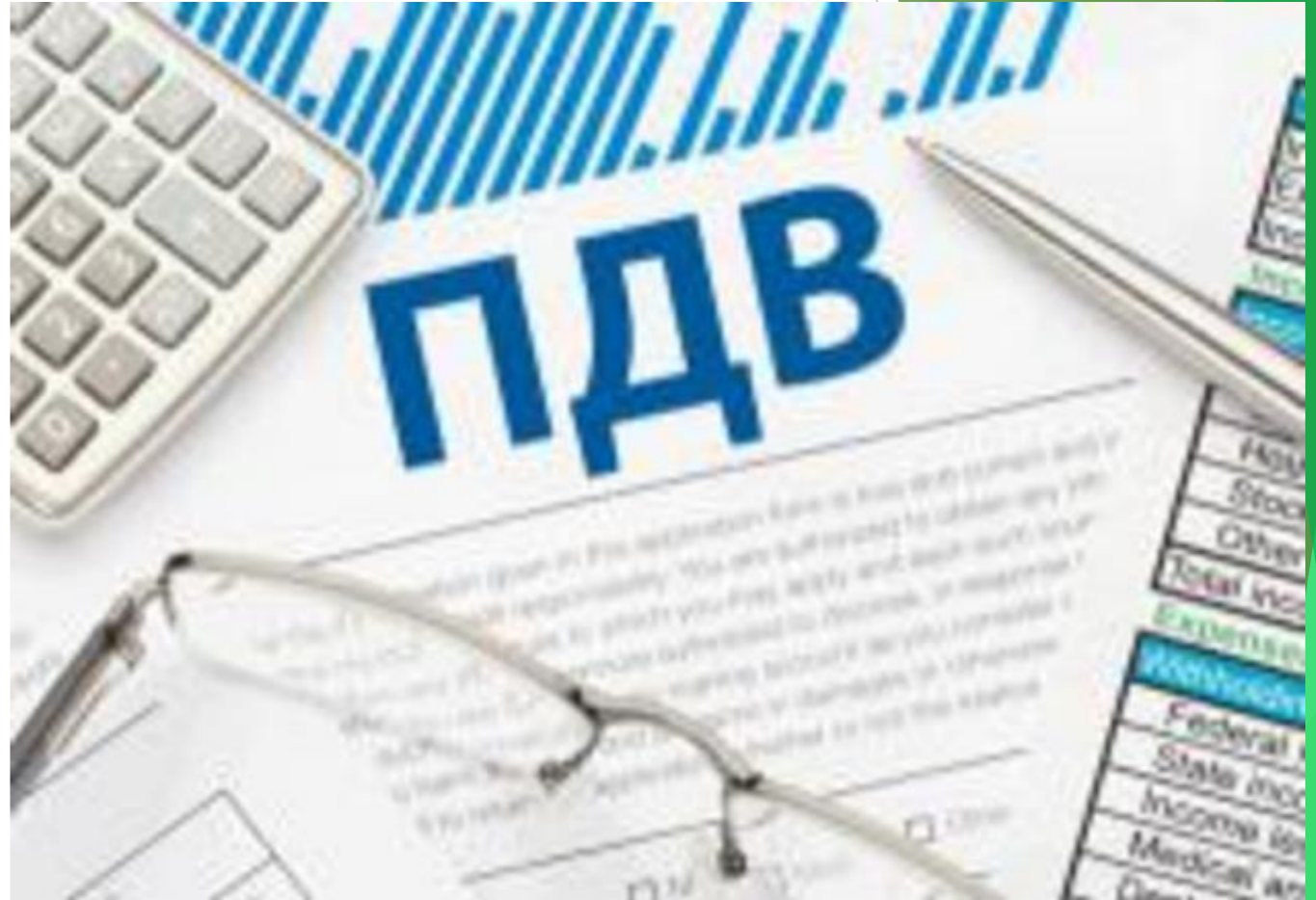

Проблемні питання з ПДВ:

- складання ПН/РК
- заповнення декларації
- виправлення помилок
- блокування ПН/РК

Лектори:

Зінаїда ОМЕЛЬНИЦЬКА — головний редактор журналу "БАЛАНС"

Світлана Стадник — головний редактор журналу «Баланс-Агро»

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **ПКУ** – Податковий кодекс України.
- **Порядок № 5** – Порядок ведення податковими органами оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений наказом Мінфіну України від 12.01.21 р. № 5
- **Порядок № 21** – Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджений наказом Мінфіну України від 28.01.16 р. № 21.
- **Порядок № 520** – Порядок прийняття рішень про реєстрацію/відмову в реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затверджений наказом Мінфіну України від 12.12.19 р. № 520.
- **Порядок № 557** – Порядок обміну електронними документами з контролюючими органами, затверджений наказом Мінфіну України від 06.06.17 р. № 557.
- **Порядок № 569** – Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість, затверджений постановою КМУ від 16.10.14 р. № 569.
- **Порядок № 1165/1** – Порядок зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затверджений постановою КМУ від 11.12.19 р. № 1165.

ПОДАТКОВІ НАКЛАДНІ ТА РОЗРАХУНКИ КОРИГУВАННЯ: ВІДПОВІДІ НА АКТУАЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Потягом одного дня покупцю відвантажується товар декількома партіями або покупець перераховує кошти постачальнику декількома платежами

Питання: Скільки ПН оформлювати – одну чи декілька на кожне відвантаження (кожну оплату)?

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

- ▶ **ДПС роз'яснює** (ЗІР, категорія 101.16; Узагальнююча податкова консультація, затверджена наказом ДПС від 16.02.12 р. № [127](#)), у разі отримання декількох передоплат протягом одного дня від одного і того ж покупця в рамках одного договору, **не є помилкою оформлення однієї ПН на загальну суму таких передоплат**
- ▶ Також можна скласти одну ПН на загальну суму товарів, які були відвантажені же можна скласти **одну НН на общую сумму товаров**, которые были отгружены одному покупателю в течение дня (ИНК ГНС от 25.07.19 г. № [3466/ІПК/21-22-12-02-13](#), далее – ИНК № 3466).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

А якщо товар відвантажується протягом дня одному покупцю, але за різними договорами?

▶ В такому разі постачальник також може скласти одну ПН, де потрібно буде вказати загальні дані по відвантаженню у розрізі номенклатури за кожним договором (ІПК ДФС від 01.06.18 р. № [2410/6/99-99-15-03-02-15/ІПК](#), далі – ІПК № 2410).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Чи можна скласти одну ПН на декілька послуг, наданих одному замовнику протягом одного дня?

► Так, можна. Податкова роз'яснює так: якщо протягом одного дня в рамках одного договору (або різних договорів) виконавець надав декілька послуг одному й тому ж замовнику, він може скласти **одну ПН**, в якій окремими рядками вказати номенклатуру всіх поставлених послуг (ІПК ДФС від 29.01.18 р. № [309/6/99-99-15-03-02-15/ІПК](#), ИНК № 2410).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Чи можна розбити суму операції на декілька ПН, оформлених однією датою (датою першої події)?

▶ **Ні, податкова заборонює дробити одну операцію на декілька ПН.** Адже вважає, що ПН, складена на неповну суму операції, не дозволяє ідентифікувати постачання. А значить у покупця не буде підстав відобразити податковий кредит за такими ПН (ЗІР, категорія 101.16).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Покупець перераховує передоплату однією сумою, але згідно окремих рахунків під різні специфікації. Чи можна в такому разі скласти декілька ПН під кожний рахунок, виписаний постачальником?

За думкою ДПС, не можна. Аргумент тут такий: оформлення двох та більше ПН у разі отримання передоплати за товари (послуги) однією сумою не відповідає нормам ПК та не дає можливості ідентифікувати операцію, за яку надійшли кошти. А це значить, що у покупця не буде права на податковий кредит за такою ПН (ІПК ДФС від 12.07.19 р. № [3241/6/99-99-15-03-02-15/ІПК](#)).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Що вказувати в ПН на постачання послуг: гривня чи послуга?

Основне правило при заповненні реквізитів ПН – вони повинні відповідати первинному документу.

Пункт 44.1 ПКУ вимагає ведення обліку доходів і витрат, а також інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/чи податкових зобов'язань на підставі первинного документа.

Відповідно і значення гр. 4 та 5 ПН «Одиниця виміру товару/послуги» також повинні заповнюватися згідно даних з первинних документів.

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Якщо одиниця виміру товару\послуги відсутня в Класифікаторі, то в гр. 4 зазначають умовне позначення одиниці виміру товарів/послуг, яке використовують для їх обліку і відображають в первинних документах; гр. 5 не заповнюють.

Такої одиниці виміру, як «послуга», Класифікатор системи позначення одиниць виміру не містить.

Тобто, якщо в первинних документах вказана фіксована сума (наприклад, 2 000 грн за місяць, тобто послуга не містить кількісного виміру, то ПН може бути вказана одиниця виміру:

«послуга» гр. 4 «послуга»; гр. 5 — пуста (ІПК від 17.12.2019 р. № 1931/6/99-00-07-03-02-15/ІПК).

«грн» (гр. 4 — «грн», гр. 5 — «2454»).

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

- ▶ У гр. 6 проставляємо (ЗІР, категорія 101.16):
 - ▶ — «1» — якщо ПН складається на повну суму постачання послуги або на повну суму передоплати;
 - ▶ — «0,5», «0,1» тощо — якщо ПН складається на часткову оплату або часткове постачання послуги.

При отриманні часткової оплати за послугу, яка не має кількісного виразу, у гр. 6 наводиться доля послуги у вигляді десяткового дробу.

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Товар купують під однією назвою, а продають під іншою: як оформити ПН?

Різні постачальники можуть продавати один і той же товар (з одним ь тим же кодом УКТ ЗЕД) під різними найменуваннями. А у покупця найменування цього товару може відрізнитися від того, яке занесено в його номенклатурний довідник під цим кодом.

В чем проблема?

Проблема тут у тому, що якщо оприбутковувати товар з кожної партії під найменуванням, вказаним постачальником, тоді вийде, що один і той же товар доведеться обліковувати під різними найменуваннями. Це призводить до збільшення номенклатурного списку, що ускладнює пошук товару і, крім того, чревате появою в обліку не існуючих надлишків та нестач.

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

Рішення проблеми

У наказі про облікову політику підприємства слід описати порядок формування одиниць обліку запасів. Щоб підтвердити відповідність товару, що продається придбаному, потрібно перейменувати товари при їх оприбуткуванні - згідно номенклатурному довіднику, затвердженим на підприємстві. Таке перейменування слід оформити актом про розбіжності по найменуванню та / або таблицею відповідності номенклатури

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

► Чи не буде претензій до підприємства зі сторони податкової?

У п. 7 НП(С)БО 9 «Запаси», де сказано, що одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування або однорідна група (вид). Крім того, підприємство формує свою облікову політику самостійно

Цей факт визнають і податківці. Наприклад, в одному зі своїх роз'яснень (див. ІПК ДПС від 02.12.20 р № 4954 / ІПК / 99-00-05-06-02-06) податкова зазначає, що облікову політику підприємство визначає самостійно, на основі НП(С)БО та інших нормативно-правових актів з бухобліку та за погодженням з власником відповідно до установчих документів.

Тому в наказі про облікову політику цілком логічно передбачити Об'єднувати в однорідні групи товари з різними найменуваннями, які підпадають під визначення ідентичних або однорідних. Це цілком в компетенції підприємства.

ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПН та РК

ПН не «сходиться» з первинкою на копійку-дві: чи є право на податковий кредит?

У відповіді, наданій у листі від 24.06.2021 р. № 2520/ІПК/99-00-21-03-02-06, ДПС зауважила, що показники такої ПН мають відповідати первинним (бухгалтерським) документам, складеним за такою господарською операцією.

Разом з тим, якщо розбіжність на 0,01 та 0,02 грн. між вартістю товару\послуги з урахуванням ПДВ та сумою попередньої оплати (авансу) та/або між сумою ПДВ в первинних документах та сумою ПДВ у ПН виникла за рахунок арифметичних заокруглень, то така розбіжність не може бути єдиною підставою для невизнання податкового кредиту на підставі такої ПН.

Тому на підставі такої ПН (за умови дотримання інших правил, визначених ПКУ для формування податкового кредиту) **платник податку має підстави включити суму ПДВ до складу податкового кредиту.**

ПРИЧИНИ КОРИГУВАННЯ РК

Таблиця 1

Умовний код	Причина коригування	Коли застосовується код
1	2	3
101	Зміна ціни	Змінюється ціна товару повністю за всією товарною позицією, при цьому кількість товару залишається незмінною. Увага! Якщо змінюється ціна частини товару або одночасно змінюється ціна та кількість одного і того ж товару, використовується код «104»
102	Зміна кількості	Змінюється кількість товару за товарною позицією, але ціна залишається незмінною. Увага! Якщо одночасно змінюється ціна та кількість одного і того самого товару, використовується код «104»
103	Повернення товару або авансових платежів	Відбувається повне повернення товару (або повне повернення передоплати за товар або послугу) за однією або декількома товарними позиціями із ПН. Увага! Якщо повертається частина товару або передоплата за частину товару, тоді застосовується код «102». При частковому поверненні передоплати через зменшення ціни всього товару застосовується код «101». Якщо відбувається часткове повернення передоплати через зменшення ціни та кількості одного й того ж товару або через зміну номенклатури товару, застосовується код «104»
104	Зміна номенклатури	Відбувається заміна одного товару на інший за однією або декількома товарними позиціями із ПН або один товар змінюється на декілька інших товарів. Цей самий код застосовується, якщо одночасно змінюється ціна та кількість одного й того самого товару

ПРИЧИНИ КОРИГУВАННЯ РК

Таблиця 2

Умовний код	Причина коригування	До якої ПН оформляється
1	2	3
201	Незалежно від причини коригування, тобто у випадку:	До зведеної ПН із кодом ознаки «1», яка складається для нарахування податкових зобов'язань згідно з п. 198.5 ПК
202	– зміни ціни;	До зведеної ПН із кодом ознаки «2», яка складається для нарахування податкових зобов'язань згідно з п. 199.1 ПК
203	– зміни кількості;	
	– повернення товару або авансових платежів;	До зведеної ПН із кодом ознаки «3», яка складається для донарахування податкових зобов'язань до бази оподаткування, визначеної згідно зі ст. 188, 189 ПК
	– зміни номенклатури	

ПРИЧИНИ КОРИГУВАННЯ РК

Таблиця 3

Умовний код	Причина коригування	Коли застосовується
1	2	3
301	Виправлення помилки (п. 24 Порядку заповнення податкової накладної)	Цей РК оформляється для обнуління зайвої ПН у випадку, коли платник ПДВ зареєстрував в ЄРПН дві та більше ПН на одну операцію постачання
302	Усунення неоднозначностей	Оформляється, якщо після складання та реєстрації в ЄРПН ПН у результаті подальших коригувань такої ПН: <ul style="list-style-type: none"> – з одним номером рядка ПН урахується дві та більше товарних позицій; – одночасно коригувалися кількісні та вартісні показники однієї товарної позиції (одночасно в одному рядку заповнювалися графи 7–10 розділу Б РК); – коригування ціни відображалося в графі 8 (замість гр. 9) розділу Б РК або коригування кількості здійснювалося в гр. 10 (замість гр. 7) розділу Б РК. Як правило, це стосується вищевказаних помилок, які були допущені в РК, оформлених до грудня 2018 року
303	Зменшення обсягу при нульовій кількості	Такі РК оформляються, якщо після складання та реєстрації в ЄРПН ПН у результаті подальших коригувань платником ПДВ коригування ціни відображалося в графі 8 РК (замість гр. 9) або коригування кількості здійснювалося в графі 10 (замість гр. 7) і в підсумку кількість або обсяг обнулялися.
304	Зменшення кількості при нульовому обсягу	Такі помилки виправляються шляхом сторнування рядків ПН, які в результаті попередніх коригувань містять помилки (нульові значення ціни за наявності кількості товару (послуги) або за наявності обсягу містять нульове значення кількості товару (послуги)). Зверніть увагу! При здійсненні такого коригування нові рядки не додаються. Тобто коригування дозволяє тільки обнулити неправильний рядок

ДАТА СКЛАДАННЯ РК

Подія для оформлення РК	Дата РК	Пояснення (якщо потрібно)
1	2	3
Зміна вартості товарів (послуг) після передоплати	Дата відвантаження, дата повернення надлишку передоплати або дата доплати	Якщо після передоплати ціна товару: – зменшується – РК оформляється на дату повернення надлишку передоплати. Адже фактично зміна суми компенсації вартості товару відбудеться саме після повернення грошей. Якщо надлишок передоплати не повертається покупцеві, а зараховується в рахунок оплати іншого товару, тоді РК оформляється на дату такого зарахування; – збільшується – РК оформляється на дату відвантаження товарів (оформлення акта наданих послуг) або на дату доплати залежно від того, яка подія відбулася раніше. Як роз'яснює податкова (ІПК ДФС від 26.07.18 р. № 3293/ІПК/08-01-12-01-10), у разі збільшення вартості товарів (послуг) ПН на суму збільшення не оформляється, достатньо РК. Уважаємо, що не буде помилкою, якщо платник ПДВ складе до ПН на передоплату нульовий РК (відкоригує ціну і кількість у рамках передоплати), а на дату відвантаження або доплати на різницю оформить ПН
Зміна вартості товарів (послуг) після відвантаження товару (оформлення акта наданих послуг)	Дата оплати (доплати) або повернення надлишку оплати	РК оформляється на дату фактичної зміни вартості товарів (послуг) (ЗІР, категорія 101.15). Це буде або дата оплати (доплати) за відвантажений товар (надану послугу) – якщо ціна відвантаженого та оплаченого товару збільшилася, або дата повернення надлишку оплати – якщо ціна зменшилася. Дата підписання додаткової угоди у цьому випадку не є датою оформлення РК

ДАТА СКЛАДАННЯ РК

Повернення оплаченого товару	Дата повернення грошей	На дату повернення товару фактичної зміни компенсації його вартості не відбувається, оскільки гроші за цей товар ще знаходяться у постачальника. І лише на дату повернення грошей можна говорити про зміну суми компенсації вартості товару. Якщо ж гроші не повертаються, а будуть зараховані в рахунок оплати іншого товару (послуги), тоді датою оформлення РК буде дата такого зарахування
Повернення оплаченого товару	Дата повернення товару	У цій ситуації має місце одна подія – повернення товару. На дату цієї події й оформляється РК
Зміна номенклатури товару (послуги) після передоплати	Дата відвантаження товару (послуги) з іншою номенклатурою	
Зміна коду УКТЗЕД (коду послуг) після передоплати	Дата відвантаження товару (надання послуги) або дата митного оформлення (якщо це імпортований товар)	
Помилка в ПН	Дата виявлення помилки	Якщо в ПН була виявлена помилка, не пов'язана зі змінами договірних відносин (наприклад, помилка в реквізитах ПН, податковому статусі контрагента, наявність двох ПН, зареєстрованих на одне постачання, тощо), РК оформляється на дату виявлення такої помилки
Повернення відвантаженого та оплаченого товару неплатником ПДВ	Дата повернення грошей за товар	Як впливає з п. 192.2 ПК, якщо покупець – неплатник ПДВ повертає оплачений товар, РК можна скласти тільки після повернення покупцеві всієї суми оплати
Повернення передоплати неплатникові ПДВ або повернення неплатником ПДВ неоплаченого товару	Дата повернення передоплати або товару	У цих випадках має місце тільки одна подія: повернення товару або передоплати. Тому дата такої події і є датою оформлення РК (ЗІР, категорія 101.15)

СТАВКА ПДВ 14% НА ДЕЯКІ ВИДИ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ

З 1 серпня ставка ПДВ 14% діє на сільгосппродукцію, що класифікується за такими кодами згідно з УКТЗЕД:

- 1001 (пшениця і суміш пшениці та жита (меслин));
- 1003 (ячмінь);
- 1005 (кукурудза);
- 1201 (соєві боби, подрібнені або неподрібнені);
- 1205 (насіння свиріпи або ріпаку, подрібнене або неподрібнене);
- 1206 00 (насіння соняшнику, подрібнене або неподрібнене).

СТАВКА ПДВ 20% НА СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ

З 1 серпня ставка 20% діє на сільгосппродукцію,
що класифікується за такими кодами УКТ ЗЕД

(з 1 березня по 1 серпня була ставка 14%):

0102 (велика рогата худоба, жива);

0103 (свині живі);

0104 10 (вівці живі);

0401 (в частині молока незбираного);

1002 (жито);

1004 (овес);

1204 00 (насіння льону, подрібнене або неподрібнене);

1207 (насіння та плоди інших олійних культур, подрібнені або неподрібнені);

1212 91 (цукрові буряки).

ПРАВО НА ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ У РАЗІ ПРИДБАННЯ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ ДО 1 СЕРПНЯ

Як визначено в п. 54 підрозд. 2 розд. ХХ ПК, якщо платник ПДВ придбав сільгосппродукцію, на постачання якої із 1 серпня змінилася ставка ПДВ, право на податковий кредит у такого платника зберігається в розмірі, який був нарахований під час придбання такої сільгосппродукції.

Наприклад, платник ПДВ придбав жито до 1 серпня і сплатив ПДВ за ставкою 14 %. У такому разі він відображає податковий кредит . А от у разі постачання жита після 1 серпня такий платник повинен нарахувати ПДВ уже за ставкою 20%.

Оподаткування перехідних операцій

прописано в п. 54 підрозд. 2 розд. ХХ ПКУ.

ПЕРША ПОДІЯ — ДО 1 СЕРПНЯ, ДРУГА — ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ

У такому разі на дату настання другої події перерахунок ставки не здійснюється.

Приклад

Передоплату за сільгосппродукцію отримано до 1 серпня: виписано податкову накладну (далі — ПН) за ставкою 14 %. Продукцію відвантажено після 1 серпня.

На дату відвантаження сільгосппродукції жодних коригувань ПДВ проводити не потрібно. Адже операція вже оподаткована на дату першої події за ставкою 14 %, а постачання — це вже друга подія, яка не вимагає уточнення ПДВ.

Аналогічна ситуація виникає й тоді, коли першою подією було відвантаження, а другою — отримання оплати. На дату отримання оплати жодні коригування ПДВ не здійснюються.

ЗМЕНШЕННЯ КІЛЬКОСТІ АБО ВАРТОСТІ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ

Якщо після 1 серпня повертається передоплата (аванс) або сільгосппродукція, під час постачання якої перша подія відбулася до вказаної дати, у зв'язку зі зменшенням її кількості або вартості, податкові зобов'язання коригуються виходячи зі ставки ПДВ **14 %**.

Приклад

До 1 серпня була отримана передоплата за сільгосппродукцію: ПН складено за ставкою 14 %. Після 1 серпня всю суму передоплати (або її частину) повернено покупцеві. Причому причина повернення (зменшення ціни або кількості продукції, що підлягає постачанню) не має значення.

На дату повернення всієї суми або частини передоплати постачальник має виписати РК)до ПН, в якому ПДВ слід відкоригувати за ставкою 14%.

Аналогічною є ситуація, коли продукція відвантажена до 1 серпня, а повертається (повністю або частково) після 1 серпня. Тобто на дату повернення продукції виписується РК, в якому ПДВ підлягає коригуванню за ставкою 14%.

ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ АБО ВАРТОСТІ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ

Якщо після 1 серпня здійснюється постачання сільгосппродукції або перерахування коштів у зв'язку зі **збільшенням кількості або вартості** цієї продукції, а перша подія відбулася до вказаної дати, коригування податкових зобов'язань проводиться виходячи зі ставки ПДВ **20 %** (п. 54 підрозд. 2 розд. ХХ ПК).

Проілюструємо на прикладі, як скласти РК у разі збільшення ціни на сільгосппродукцію після 1 серпня.

ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ АБО ВАРТОСТІ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ

Приклад

9 липня цього року підприємство отримало передоплату за 100 т зерна вівса за ціною 1 140 грн/т (у т. ч. ПДВ 14 % – 140 грн) у сумі 114 000 грн. 5 серпня сторони домовилися про збільшення ціни на зерно до 1 320 грн/т (у т. ч. ПДВ 20 % – 220 грн). Продукцію відвантажено 26 серпня, доплату отримано 2 вересня.

У цій ситуації РК до ПН, складеної на дату отримання передоплати, слід оформити 26 серпня. Адже підписання додаткової угоди про зміну ціни не є подією для виникнення (коригування) податкових зобов'язань.

Постачальник на дату відвантаження зерна вівса (26 серпня) повинен виписати РК на зміну ціни

і ставки ПДВ. Причому, у РК слід указати тип причини коригування не «101 – зміна ціни», а «104 – зміна номенклатури» (і заповнювати графи 7 і 8), адже навряд чи програмне забезпечення дозволить змінювати ставку ПДВ із причиною коригування «101».

ЗМІНА НОМЕНКЛАТУРИ

Порядок коригування податкових зобов'язань у разі зміни номенклатури сільгосппродукції в п. 54 підрозд. 2 розд. ХХ ПКУ не прописано.

Але відповідне роз'яснення надали податківці в листі від 04.08.21 р. [№ 17820/7/99-00-21-03-02-07](#) № 17820.

Податківці вважають, що в разі зміни номенклатури сільгосппродукції, яка до 1 серпня обкладалася за ставкою 14 %, а після цієї дати – за ставкою 20 %, податкові зобов'язання підлягають коригуванню **за ставкою 20%**.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ФРАГМЕНТ 2

<...>

Розділ Б

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	1	104	1	Зерно жита	1002			т	0168
2	2	104	1	Зерно вівса	1004			т	0168

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-100	2 000,00			14		-200 000,00	-28 000,00	
120,253165	1 580,00			20		190 000,00	38 000,00	

<...>

ЗМІНА НОМЕНКЛАТУРИ

Приклад

Підприємство 5 липня отримало передоплату за 100 т зерна жита за ціною 2 280 грн/т (у т. ч. ПДВ 14 % – 280 грн) у сумі 228 000 грн. 26 серпня сторони домовилися, що в рахунок передоплати буде відвантажено 120,253165 т зерна вівса за ціною 1 896 грн/т (у т. ч. ПДВ 20 % – 316 грн). Зерно вівса відвантажено 3 вересня.

У такому разі постачальник на дату відвантаження зерна вівса (3 вересня) повинен виписати РК на зміну номенклатури і ставки ПДВ. У цьому РК слід указати код причини коригування «104» і замінити одну номенклатуру на іншу зі зміною ставки ПДВ із 14 на 20%

ФРАГМЕНТ 1

<...>

Розділ Б

№ з/п	№ з/п рядка податкової накладної, що коригується або додається	Причина коригування		Опис (номенклатура) товарів/послуг, вартість чи кількість яких коригується	Код			Одиниця виміру товару/послуги	
		код причини	№ з/п групи коригування		товару згідно з УКТЗЕД	ознаки імпортованого товару	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код
1.1	1.2	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	5	6
1	1	104	1	Зерно вівса	1004			т	0168
2	2	104	1	Зерно вівса	1004			т	0168

Коригування кількості		Коригування вартості		Код ставки	Код пільги	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
кількість, об'єм, обсяг (-) (+)	ціна постачання товарів/послуг	ціна (-) (+)	кількість постачання товарів/послуг					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-100	1 000,00			14		-100 000,00	-14 000,00	
100	1 100,00			20		110 000,00	22 000,00	

<...>

ЧАСТИНУ ПЕРЕДОПЛАТИ ОТРИМАНО ДО 1 СЕПНЯ, РЕШТУ — ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ

У разі отримання доплати за сільгосппродукцію, яка не була поставлена до 1 серпня, після цієї дати її сума має оподатковуватися за ставкою 20 %. Щоправда, тоді сторонам варто укласти додаткову угоду до договору постачання, прописавши в ній зміну ставки ПДВ.

Приклад

Платник ПДВ у червні цього року уклав договір на постачання 200 т зерна жита. У липні він отримав передоплату за 150 т (виписана ПН за ставкою 14 %). Залишок передоплати за 50 т отримано 30 серпня. Продукцію відвантажено 15 вересня.

На дату отримання другої частини оплати (30 серпня) слід скласти ПН із нарахуванням ПДВ за ставкою 20 %, адже для цієї операції це буде перша подія. А от із покупцем треба погодити ціну (буде вона змінюватися у зв'язку зі зміною ставки ПДВ чи ні).

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Нові рядки у декларації

Рядок 1.3

Відображаються податкові зобов'язання (далі – ПЗ), нараховані в разі постачання сільгосппродукції за ставкою 14 %.

Рядки 4.1.1 і 4.2.1

Ці рядки призначені для коригування сум, наведених у рядках 4.1, 4.2 декларації:

- у рядку 4.1.1 відображають коригування (як додатні, так і від'ємні) суми податкових зобов'язань із рядка 4.1, нарахованих за ставкою 20 % згідно з п. 198.5, 199.1 ПК;
- рядку 4.2.1 – коригування (як додатні, такі від'ємні) суми ПЗ із рядка 4.2, нарахованих за ставкою 7 % згідно з п. 198.5, 199.1 ПК.

Також у цих рядках наводять коригування, здійснені за результатами перерахунку частки використання товарів (послуг, нематеріальних активів) в операціях, що не обкладаються ПДВ.

Такий перерахунок робиться за підсумками року або останнього звітного періоду перебування у статусі платника ПДВ.

Рядок 4.3

Тут наводяться суми ПЗ, нараховані відповідно до п. 198.5 та ст. 199 ПК за ставкою 14 %;

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Рядок 5.1

У цьому рядку мають відобразитися суми коригування операцій, звільнених від обкладення ПДВ. Так, у рядку 5.1 відображаються (з ряд. 5) обсяги операцій (з урахуванням коригувань у бік збільшення чи зменшення), звільнені від обкладення ПДВ згідно зі ст. 197 підрозд. 2 розд. ХХ ПКУ або нормами міжнародних угод.

Рядок 10.3

Тут вказується обсяг придбання та суми ПДВ за товарами, що обкладаються ПДВ за ставкою 14 %

Рядок 11.3

Сюди вносяться суми придбання та суми ПДВ у разі ввезення товарів на митну територію України, що обкладаються за ставкою 14 %.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Додаток 1

Таблиця 1.1

Відображаються ПН поточного періоду (тобто, дата їх оформлення припадає на місяць, за який подається декларація), які **на дату подання декларації не зареєстровані в ЄРПН.**

З якої причини вони не зареєстровані (через блокування або нестачі ліміту реєстрації), не має значення.

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

ПН була зареєстрована в ЄРПН несвоєчасно (з порушенням строку, встановленого п. 201.10 ПН, але до спливу строку подання декларації. Чи потрібно її відображати в таблиці 1.1?

Ні, не потрібно.

Ця таблиця заповнюється для формування показника Σ Перевищ формули реєстраційного ліміту.

Показник Σ Перевищ представляє собою суму перевищення ПЗ, вказаних в декларації за звітний первод, на сумою податку, яка наведена в ПН, зареєстрованих в ЄРПН (п. 200^{1.3} ПК, [п. 9](#) Порядка № 569). Якщо ж на дату подання декларації ПН була зареєстрована в ЄРПН (хай і з порушенням строків), тоді сума ПЗ в декларації буде відповідати сумі із ПН, зареєстрованих в ЄРПН.

Іншими словами, показник рядка 9 декларації буде дорівнювати показнику Σ НаклВид формули СЭА, а це значить, що показник Σ Перевищ не виникне відображати такі ПН у таблиці 1.1 немає сенсу. Причому це впливає із самої назви таблиці 1.1

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Таблиця 1.2

У цій таблиці відображаються РК, оформлені на збільшення суми ПЗ і не зареєстровані в ЄРПН на дату подання декларації.

Таблиця 2.1

В цій таблиці розшифровуються суми податкового кредиту за аналогією з таблицею 2 старого додатка 5.

Тобто, операції з придбання товарів\послуг, які обкладаються за ставками 7 %, 14 %, 20 %, в розрізі контрагентів.

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Чи потрібно відображати в таблиці 2.1 операції з придбання послуг у нерезидента з місцем їх поставки в Україну, які наводяться в рядках 13.1, 13.2 декларації?

Таблиця 2.1, на відміну від таблиці 2.2, не містить окремого рядка для відображення таких операцій, а з назви графи 2 не випливає, що в ній можна вказати умовний ІПН. Тобто виходить, що ПН, виписані одержувачем послуг нерезидента в Україні, не потрібно відображати в таблиці 2.1. Але якщо це зробити, помилки теж не буде.

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Таблиця 2.2

Призначена для відображення коригувань податкового кредиту на підставі ст. 192 НК. У ній розшифровуються у розрізі контрагентів коригування вхідного ПДВ за операціями, оподатковуваним:

☐ за ставками 7%, 14%, 20%, які відображаються в рядку 14 декларації. **Зверніть увагу!** Коригування з придбань товарів (послуг), що не підлягає оподаткуванню ПДВ та/або обкладаються ПДВ за нульовою ставкою, не відображаються ні в декларації, ні в додатку 1 (ЗІР, категорія 101.24);

☐ за ставками 7% і 20%, які відображаються в рядках 13.1 та 13.2 декларації. Це окремі рядки, передбачені для коригувань операцій з отримання послуг від нерезидента з місцем поставки на території України за звітний період. Коригування за звітний період наводяться загальною сумою без розшировки по кожному РК.

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Чи потрібно відобразити в таблиці 2.2 коригування імпортного ПДВ?

Ні, не потрібно. Коригування податкового кредиту за операціями із ввезення товарів в Україну відображаються у рядках 1.1, 11.2, 11.3 декларації. Заповнення цих рядків не передбачає подання додатків.

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПДВ

Додаток 4

До цього додатка (нагадаємо, у ньому заявляють суми бюджетного відшкодування) унесено такі зміни:

- суми до відшкодування тепер достатньо зазначати тільки в цифрах (без розшифровки словами);
- додалися поля для інформації про зміну реквізитів рахунка платника податку, на який перераховуватиметься бюджетне відшкодування. Тобто платник ПДВ може подати додаток 4 у складі декларації та вказати в ньому новий рахунок, на який він хоче отримати бюджетне відшкодування. Для цього додаток 4 доповнено новим розділом «Відомості щодо зміни реквізитів рахунка платника податків».

КОЛИ МОЖНА НЕ ПОДАВАТИ ДЕКЛАРАЦІЮ З ПДВ

При одночасному дотриманні двох умов (п. 49.2 ПКУ, п. 9 розд. III Порядку № 21):

❑ в звітному періоді немає об'єкта оподаткування;

❑ немає показників, які підлягають декларуванню відповідно до вимог ПКУ.

Наприклад, якщо платник протягом звітного періоду не постачав і не купував товари (послуги), однак у нього є від'ємне значення ПДВ попередніх періодів, яке повинно потрапити в поточну декларацію (ряд. 21). У цьому випадку він зобов'язаний подати декларацію, інакше буде оштрафований на підставі п. 120.1 ПКУ (ЗІР, категорія 101.23).

Якщо ж у звітному періоді господарська діяльність не велась, і відсутні показники, які належать декларувати (у т.ч. суми від'ємного значення попередніх періодів), тоді декларацію можна не подавати (ЗІР, категорія 101.22).

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ПН

Помилки в ПН можуть бути декількох видів:

- помилки тільки в шапці ПН;
- помилки в даті ПН;
- помилки в розділі Б;
- оформлення ПН без операції постачання

Розглянемо кожен окремо.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ В ШАПЦІ ПН

Виправлення таких помилок залежить від того чи дозволяє помилка ідентифікувати операцію поставки чи ні.

Якщо помилка **не заважає ідентифікувати здійснену операцію**, постачальник (продавець) на дату виявлення такої помилки складає розрахунок коригування до податкової накладної, у якому всі правильно заповнені реквізити податкової накладної повторюються, а реквізит, у якому допущено помилку, заповнюється без помилок (п. 22 Порядка № 1307). Розділ Б в в цьому випадку не заповнюється.

Наприклад, це може бути помилка в організаційно — правовій формі - замість ТОВ вказали ПП, орфографічні помилки в найменуванні контрагента, помилка в номере філії.

Якщо помилка **заважає ідентифікувати здійснену операцію**, тоді постачальник (продавець) на дату виявлення такої помилки складає розрахунок коригування для анулювання ПН з помилкою і оформлює нову ПН датою першої події.

ПОМИЛКИ В ШАПЦІ ПН

Про які помилки йдеться:

1. **Помилка в кодї ознаки зведеної**. Виправляючий РК з правильним кодом у реквізиті «*До зведеної податкової накладної*» не буде зареєстрований, адже ПН з правильним кодом не існує.

Як виправити: обнулити повністю помилкову ПН через зменшуючий РК (тип причини «103»), який складається на дату виявлення помилки і скласти нову ПН з правильним кодом датою першої події ((ІПК від 06.11.2020 р. N 4607/ІПК/99-00-05-06-02-06; ЗІР, категорія 101.15).

2. **Помилка в типі причини ПН.** Також не можна виправити з допомогою РК. Тому що РК з правильним типом причини в реквізиті “з причин (зазначається відповідний тип причини” не буде зареєстрований, адже ПН з правильним типом причини не існує.

3. Помилка в даті або номері ПН. В **п. 21 Порядку № 1307** сказано, що виправлення даних про дату складання ПН і її порядковий номер не допускається, утім, помилка в номері ПН не призводить до втрати ПК, тому її не потрібно виправляти.

Що стосується помилки в даті ПН, то її можна виправити. Правда для цього потрібно спочатку обнулити помилкову ПН і скласти нову ПН з правильною датою.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКА В ДАТІ ПН

Як краще виправити помилку в даті, щоб уникнути показника Σ перевіщ?

Краще в цьому випадку оформляти РК з типом причини 20 і кодом причини коригування “301”. Але для цього потрібно спочатку зареєструвати в ЄРПН ПН з правильною датою и отримати в реєстрі дві ПН, складені на одну операцію поставки (п. 24 Порядку № 1307). Після цього оформляти РК.

Якщо не вистачає ліміту для реєстрації другої ПН, тоді можна анулювати помилкову ПН РК з кодом причини «103».

Можливі ризики:

- якщо дати виписування помилкової ПН і зменшуючого РК припадають на різні періоди, то після подання декларації за період складання РК з’являється Σ Перевіщ;
- РК с кодом причини “103” може бути заблокований.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКА В ІПН ПОКУПЦЯ

Помилка в ІПН контрагента – платника ПДВ (було вказано не тот ІПН), ПН помилково складена на неплатника, тоді як покупець — платник ПДВ, або помилка в **умовному ІПН** (101.15 БЗ).

Як виправити

1. Повністю обнулити ПН з помилковим ІПН - РК (код причини «103»). РК, складені до ПН, які не видаються одержувачеві (покупцеві) товарів/послуг, підлягають реєстрації в ЄРПН продавцем.
2. Скласти нову ПН з правильним ІПН старою датою (датою виникнення ПЗ).

Які наслідки

Якщо дати виписування «помилкової» ПН і зменшуючого РК припадають на різні періоди, то після подання декларації за період складання РК з'являється **ΣПеревищ.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКА РОЗДІЛІ Б

Помилки, які не впливають на обсяг постачання і суму ПДВ.

Наприклад помилки в номенклатурі, кодi УКТ ЗЕД/ДКПП, кодi ставки, одиниці виміру.

Як виправити

Складсти **нульовий РК** с кодом причини коригування «104»., а якщо йдеться про зведену ПН – «201, 202, 203».

Помилки, які позначилися на обсязі постачання та/або сумі ПДВ.

Наприклад помилки в ціні, кількості, ставці ПДВ.

Як виправити

Скласти виправляючий РК з кодом причини «101, 102, 104, 201, 202, 204.

Якщо замість ПН на оподатковувані операції була складена ПН на операції, звільнені від оподаткування, або навпаки - в складається РК с типом причини «103» + нова ПН с правильною ставкою.

Якщо помилка вплинула на показники декларації минулих періодів – потрібно подати уточнюючий розрахунок.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПН СКЛАДЕНА НА ОПЕРАЦІЮ, ЯКІЙ НЕ БУЛО

Тобто це ситуація, коли ПН була складена, але операції постачання не було.

Як виправити

Скласти РК с типом причини “103”.

Які наслідки

Якщо дати виписування помилкової ПН і зменшуючого РК припадають на різні періоди, то після подання декларації за період складання РК з'являється **ΣПеревець**.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Коли РК з типом причини 20 заповнити не можна

Правила коригування, передбачені п. 24 Порядку № 1307, не застосовуються, якщо в ЄРПН була зареєстрована (пп. 4.6.3 Листи № 36942):

- помилкова ПН без наявності правильної (т. е. факту поставки не було);
- коли ПН була виписана не на того покупця;
- ПН, яка визначена платником ПДВ як помилково складена, але в ній показники розділу Б не відповідають показникам, наведеним в правильній ПН;
- помилкова ПН, до якої був оформлений РК, яким показники такої ПН не були виведені в нуль, а, наприклад, коректувалися кількісні показники, ціна або номенклатура.

У таких випадках складається РК з кодом причини коригування 103.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Варіанти виправлення ПДВ-помилки залежать від способу їх виявлення.

Варіант 1. Якщо ви виявите помилку **до закінчення граничного строку** подання декларації за звітний період, у якому вона була допущена, то її можна виправити, **подавши декларацію з позначкою «Нова звітна»**.

Раніше подана декларація **стає недійсною** та приймає статус «Історія подання» (п. 4 гл. 4 розд. IV Порядку № 5). Документи з таким статусом обробляються інформаційною системою автоматично в частині виключення раніше внесених до інтегрованої картки платника сум грошових зобов'язань. Це виключення проводиться на дату отримання декларацією зазначеного статусу.

При виправленні помилки таким способом штрафні санкції не нараховуються, а сплата податкових зобов'язань за декларацією здійснюється у звичайному порядку – протягом 10 к.д. що настають за останнім днем подання декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Варіант 2. Якщо ви виявите помилку **після закінчення граничного строку** подання декларації за звітний період, у якому вона була допущена, її можна виправити **тільки шляхом подання УР** як самостійного документа.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Для виправлення помилки передбачені графи 4, 5 та 6 УР. Заповнюються вони так (п. 2 розд. VI Порядку № 21):

- у графі **4** наводяться показники декларації за звітний період, помилки в якій виправляються. **Важливо!** Якщо до цієї декларації раніше вже вносилися зміни (подавався УР), тоді до графи 4 переносяться показники графи 5 останнього УР;
- графі **5** – виправлені показники;
- графі **6** – сума помилки (абсолютне значення, тобто зі знаком «-» або «+»).

Також :

- у полі «02 – Звітний (податковий) період» указується період, у якому подається УР;
- полі «03 – Звітний (податковий) період, що уточнюється» – період виправлення помилки. Наприклад, якщо в вересні подається УР для виправлення помилки в декларації за січень, тоді в полі «02» слід указати «09 2021», а в полі «03» – «01 2021».

Якщо УР подається до однієї і тієї самої декларації повторно, тоді в полі «031» треба проставити позначку «X».

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Коли разом з УР подаються уточнюючі додатки?

Уточнюючий додаток подається з УР, якщо за графою 6 УР заповнюються рядки, до яких повинні подаватися додатки. А якщо графа 6 УР не заповнюється, уточнюючий додаток, який їй відповідає, не подається.

Протягом якого строку можна виправити помилку за допомогою УР?

УР подається **не пізніше 1 095-го дня**, що настає за останнім днем подання декларації за звітний період, у якому була виявлена помилка (п. 102.1 ПК). Якщо помилкова декларація була подана із запізненням, тоді УР можна подати не пізніше 1 095-го дня, що настає за днем її фактичного подання (п. 102.1 ПК).

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Недоплата та штраф по УР

Якщо в результаті виправлення помилки виникає або збільшується сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, тоді платник ПДВ повинен сплатити суму недоплати, штрафу та пені (якщо нараховується). Простіше кажучи, якщо виправлення помилки призвело до збільшення значення графі 6 рядка 18 УР, значить, ідеться про недоплату. Від суми такої недоплати потрібно розрахувати штраф у розмірі 3 % і відобразити його в рядку 18.1 УР.

Якщо ж у результаті виправлення помилки в графі 6 рядка 18 УР сума не виникає або виходить від'ємне значення (показник рядка зменшується), тоді недоплати немає та, відповідно, штрафу теж.

Що стосується пені, то вона не нараховується, якщо помилка виправлена протягом 90 к. д. після закінчення строку сплати грошового зобов'язання (п. 129.9 ПК). Також зазначимо, що форма УР не містить рядка для відображення пені.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Куди слід платити недоплату та штраф за УР?

Суму **недоплати** — на електронний рахунок платника в системі СЕА.. На суму такого поповнення ПДВ-рахунка збільшується реєстраційний ліміт .

Якщо залишку грошей на ПДВ-рахунку досить для погашення недоплати за УР, то окремо суму туди можна не перераховувати.

Суму штрафу і пені за УР –до відповідного бюджету (п. 25 Порядку № 569).

На замітку! Реквізити ПДВ-рахунка можна знайти в Електронному кабінеті, розділі «Облікові дані платника», а бюджетний рахунок для сплати штрафу та пені – у розділі «Стан розрахунків з бюджетом».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Після подання УР утворилася переплата (у результаті виправлення помилки сума податкових зобов'язань зменшилася). Чи потрібно в цьому випадку сплачувати податкові зобов'язання за декларацією за поточний період?

Так, потрібно - суми ПДВ, зазначені в рядку 18.1 декларації, перераховуються до бюджету із ПДВ-рахунка. А переплата після подання УР утворилася на бюджетному рахунку в ІКП.

Сума переплати в ІКП може бути повернута платникові на його ПДВ-рахунок (п. 43.4¹ ПК). Для цього він повинен подати до органу ДПС заяву (п. 43.4 ПК) у довільній формі або за встановленою формою (ідентифікатор J/F 1302001). Подати її можна як через спеціальне програмне забезпечення, наприклад М.Е.Дос, так і через Електронний кабінет платника податків.

Після повернення на ПДВ-рахунок переплата може бути перерахована на поточний рахунок платника на підставі додатка 4, поданого з декларацією за звітний період. Під час повернення переплати на ПДВ-рахунок ліміт реєстрації не збільшується, а під час її повернення із ПДВ-рахунка на поточний – ліміт реєстрації зменшується на цю суму. Також потрібно пам'ятати, що на поточний рахунок можна повернути переплату в розмірі, що не перевищує ліміту реєстрації (п. 200¹.3 ПК).

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Рядок 21 і розрахунки з бюджетом

Якщо виправлення такої помилки в рядку 21 декларації в майбутніх звітних періодах:

- не вплинуло на значення рядка 18 або 20.2 – УР подається за один звітний період, до якого вносяться зміни. При цьому показник графі 6 рядка 21 УР (як збільшення, так і зменшення) ураховується в рядку 16.2 декларації за звітний період, у якому подано такий УР (п. 5 розд. V Порядку № 21);
- вплинуло на значення рядка 18 або 20.2 – тоді УР подається за кожний такий період (п. 6 розд. VI Порядку № 21).

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Чи можна під час розрахунків із бюджетом урахувати значення рядка 21 УР, яке вплинуло на показник рядка 18 або 20.2 декларації, у випадку подання УР протягом установленого строку подання декларації за звітний період?

Порядок № 21 не містить ніяких роз'яснень ситуації, коли уточнення рядка 21 вплинуло на розрахунки з бюджетом декларації, строк подання якої на дату подання УР ще не минув.

Очевидно, що немає рації подавати декларацію без виправлень, а потім знову її уточнювати.

На думку податкової (ЗІР, категорія 101.24), у декларації за звітний період, у якому був поданий УР, слід відразу відобразити уточнення.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ

Коли УР подати не можна

УР не можна подати (п. 50.2, 102.1 ПК):

- після закінчення строку давності, тобто 1 095 днів після подання декларації, показники якої вимагають уточнення. Цей строк обчислюється з наступного дня після закінчення строку подання декларації, якщо вона була подана своєчасно, і від дня фактичного подання декларації – при несвоєчасному поданні;
- після анулювання ПДВ-реєстрації (ЗІР, категорія 101.03);
- під час проведення документальної планової або позапланової перевірки за період, що уточнюється.

Крім того, не може бути зменшена сума податкових зобов'язань минулих звітних періодів, не сплачена до бюджету у зв'язку з повним або частковим списанням податкового боргу (п. 4 розд. IV Порядку № 21).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ, ЯКІ НЕ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Наприклад операція с нарахування компенсуючих ПЗ була відображена не в рядку 4.1, а в рядку 1.1 або сума ПК при імпорті товарів була зазначена в рядку 10.1, замість рядка 11.1.

Таки порушення — методологічна помилка, яка «згортається» в 9-му або 17-му рядку розділів I або II декларації і на об'єкт оподаткування жодним чином не впливає

Відповідно ні до якої недоплати до бюджету ця помилка призвести не може.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Зниження податкових зобов'язань

До такої помилки може привести **відображення в декларації:**

- зайвої суми податкового кредиту . Наприклад, коли постачальник помилково виписав дві ПН на одну операцію постачання, а покупець відобразив у складі податкового кредиту обидві або коли податковий кредит був відображений на підставі ПН із помилкою в обов'язкових реквізитах або ПН, не зареєстрованій в ЄРПН;
- постачальником товарів (послуг) незареєстрованого РК на мінус;
- заниженої суми податкових зобов'язань за звітний період, наприклад, коли забули відобразити ПН або РК на збільшення суми компенсації вартості товарів (послуг), неправильно оформили ПН на постачання товарів (послуг) (указали меншу суму операції).

Якою б не була причина помилки, зниження податкових зобов'язань у декларації може призвести до недоплати, штрафу та пені.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Заниження податкових зобов'язань

ПРИКЛАД 1

У серпні бухгалтер виявив, що в декларації за червень не була відображена ПН, виписана для донарахування податкових зобов'язань до бази оподаткування (ПН із типом причини «15») у сумі 9 000 грн (крім того ПДВ – 1 800 грн).

На дату подання декларації за червень сума податкових зобов'язань до сплати (ряд. 18) становила 17 000 грн.

Виправлення помилки призвело до появи в платника ПДВ недоплати в сумі 1 800 грн і 3%-го штрафу від суми такої недоплати в розмірі 54 грн. Пеня в даній ситуації не нараховується, оскільки на момент виправлення помилки не минуло 90 к. д. із дня сплати податкових зобов'язань за декларацією червня.

ПОМИЛКИ, ЯКІ НЕ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Завищення податкових зобов'язань

До такої помилки може призвести, наприклад:

- помилка в сумі податкових зобов'язань. Наприклад, у декларації була зазначена більша сума за операціями постачання, виписано дві ПН на одне постачання й обидві відображені в декларації;
- помилка під час відображення податкового кредиту (зазначена менша сума).

Якою б не була причина помилки, яка призвела до завищення податкових зобов'язань, результатом її виправлення буде або поява переплати в ІКП, або збільшення суми від'ємного значення (якщо декларація, яка уточнюється, була «від'ємною»).

ПОМИЛКИ, ЯКІ НЕ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Завищення податкових зобов'язань

ПРИКЛАД 2

У вересні було виявлено, що у квітні на операцію постачання товару в сумі 10 000 грн (крім того ПДВ – 2 000 грн) було складено дві ПН: одна – на дату передоплати, інша – на дату відвантаження товару, й обидві ПН були відображені в декларації за квітень.

Для анулювання ПН, яка була виписана на дату другої події, був оформлений РК із типом причини «20», а для виправлення помилки в декларації подається УР.

На дату подання декларації за квітень сума податкових зобов'язань до сплати (ряд. 18) становила 31 000 грн.

У результаті виправлення помилки в платника ПДВ утворилася переплата в ІКП у сумі 2 000 грн, яку він, якщо захоче, може повернути на електронний рахунок у системі електронного адміністрування. І, звичайно, штрафу в цьому випадку немає.

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Помилка в сумі від'ємного значення

Така помилка може бути допущена під час формування «від'ємної» декларації, і в результаті сума від'ємного значення може бути збільшена або зменшена. Причиною такої помилки є завищення (заниження) суми податкових зобов'язань або податкового кредиту.

Також нагадаємо, що помилка в сумі від'ємного значення може:

- вплинути на показники рядків 18 та 20.2 декларацій наступних звітних періодів – тоді уточнювати доведеться всі ці періоди;
- не вплинути на зазначені показники – тоді уточнити потрібно тільки один помилковий період, а результат уточнення відобразити в рядку 16.2 декларації за період, у якому був поданий УР.

ПОМИЛКИ, ЯКІ НЕ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

ПРИКЛАД 3

Помилка в сумі від'ємного значення не вплинула на розрахунки з бюджетом

У вересні виявлено помилку в декларації за червень: податковий кредит був відображений на підставі ПН, не зареєстрованої постачальником в ЄРПН. Сума в такій ПН становила 14 000 грн (крім того ПДВ – 2 800 грн).

Ця ПН була зареєстрована в серпні.

За червень и липень підприємством були подані «від'ємні» декларації (заповнено ряд. 21). На момент подання УР, декларація за серпень ще не подавалася, але її показники теж будуть від'ємні.

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Код рядка декларації	Показники декларацій із помилкою		Правильні показники декларацій	
	червень	липень	червень	липень
9	50 000	80 000	50 000	80 000
10.1	135 000	120 000	132 200	120 000
16.1	27 000	112 000	27 000	109 200
17	162 000	232 000	159 200	229 200
19	112 000	152 000	109 200	149 200
21	112 000	152 000	109 200	149 200

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

ПРИКЛАД 4

Помилка в сумі від'ємного значення вплинула на розрахунки з бюджетом

У декларації за січень 2021 року підприємство помилково завищило податкові зобов'язання в рядку 1.1 (колонка Б) на 27 000 грн.

У лютому було задекларовано від'ємне значення (ряд. 21), а в березні – зобов'язання до сплати (ряд. 18).

Помилка була виявлена в вересні.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СУМУ ПЗ и ПК

Код рядка декларац ії	Показники декларації з помилкою			Правильні показники декларації		
	січень	лютий	березень	січень	лютий	березень
1.1	120 000	160 000	190 000	93 000	160 000	190 000
9	120 000	160 000	190 000	93 000	160 000	190 000
10.1	150 000	140 000	92 000	150 000	140 000	92 000
16.1	15 000	45 000	25 000	15 000	72 000	52 000
17	165 000	185 000	117 000	165 000	212 000	144 000
18	-	-	73 000	-	-	46 000
19	45 000	25 000	-	72 000	52 000	-
21	45 000	25 000	-	72 000	52 000	-

БЛОКУВАННЯ ПН\РК

Критерії ризиковості платника

Усього таких критеріїв вісім, вони наведені в **додатку 1 до Порядку № 1165/1** хоча б одному із цих восьми критеріїв, то його ПН та РК не пройдуть реєстрацію, тобто будуть заблоковані.

Як платникові ПДВ дізнатися, потрапив він до числа ризикових платників чи ні?

Для цього достатньо зайти до свого електронного кабінету (далі – ЕК) і в розділі «Моніторинг ПН/РК» відкрити вкладку «Відповідність критеріям ризиковості платника податків». Якщо платника віднесено до ризикових, то він побачить там критерій, на підставі якого став таким. А якщо це критерій № 8 (докладніше див. нижче), тоді має бути зазначено, яка саме податкова інформація стала причиною для визнання платника ризиковим.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

Критерій № 8. У податкової є компромат на платника

В органу ДПС є **податкова інформація**, яка дозволяє вважати, що господарська операція, зазначена в поданих для реєстрації ПН/РК, є ризиковою. Причому ця інформація стала відома податківцям у процесі ведення поточної діяльності при виконанні покладених на них завдань і функцій.

Хоча цей критерій стоїть у списку під номером 8, але за частотою застосування на практиці він явно на першому місці.

1. «Підприємство має ознаки вірогідного вигодотранспортуючого суб'єкта».

Як впливає з п. 1.3 цього Порядку,, затвердженого Наказом ДФС від 28.07.15 р. № 543 **вигодотранспортуючий суб'єкт (транзитер)** – це платник ПДВ, який здійснює посередницьку функцію між вигодоформуючим суб'єктом («податковою ямою») і вигодонабувачем, у якого за даними податкової звітності сума задекларованих податкових зобов'язань дорівнює сумі податкового кредиту за всіма або за окремими операціями або різниця між сумами податкових зобов'язань і податкового кредиту не перевищує 0,5 % за відсутності реальної господарської або іншої економічної діяльності.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

2. «Товар (послугу) придбано в ризикового платника».

Іншими словами, якщо ваш постачальник віднесений до розряду ризикових, вам може загрозувати та сама доля.

На жаль, немає відкритого реєстру з даними про ризикових платників. Тому дізнатися заздалегідь таку інформацію про свого постачальника – не можна. Але перед укладенням договору все-таки варто роздобути якісь відомості про постачальника, щоб зрозуміти, чи є ризик. Для цього можна скористатися, наприклад, такими сервісами:

- сайт Мін'юсту – «Кабінет електронних сервісів» (<https://кар.minjust.gov.ua>). Слід вибрати вкладку «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань». Тут можна отримати як платну, так і безплатну інформацію про контрагента;
- сайт ДПС (<https://cabinet.tax.gov.ua/registers>, <https://tax.gov.ua>). На цьому сайті можна, зокрема, дізнатися, чи є контрагент платником ПДВ або платником єдиного податку; чи є у нього податковий борг; чи є він платником акцизного податку з реалізації пального і спирту етилового;
- сайт Держпраці (<https://dsp.gov.ua/category/reiestr-borzhnykiv>) – тут можна отримати інформацію з реєстру боржників із заробітної плати.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

3. «Реалізовані товари (послуги) не відповідають придбанам».

Звичайно, коли йдеться про торговельне підприємство, тоді в податкової є всі підстави вважати таку ситуацію підозрілою. Якщо ж це виробниче підприємство, тоді така причина, скоріше за все, «узята зі стелі».

Також причинами, які вписуються у критерій № 8, може бути відсутність суб'єкта господарювання за місцем реєстрації, неподання форми № 20-ОПП або ж відсутність у поданій формі об'єктів, необхідних для провадження заявленої підприємством господарської діяльності.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

Критерій № 7. Платником податку на прибуток не подано фінзвітність за останній період

Тут потрібно бути уважним тим платникам, які повинні оприлюднювати фінзвітність з аудиторським висновком. Оскільки порушення п. 46.2 Податкового кодексу (далі – ПК) може потягти за собою присвоєння статусу ризикового платника.

Критерій № 6. Декларації з ПДВ не подані за 2 останніх звітних місяці

Майте на увазі: є небезпека потрапити під цей критерій, якщо ви подаєте звітність із запізненням.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

Як позбутися статусу ризикового платника?

Для цього платник ПДВ має подати до податкового органу пояснення і документи, перелік яких наведено в п. 6 Порядку № 1165/1. Зверніть увагу: цей перелік не є вичерпним, тобто платник може додавати до нього й інші документи, якщо визнає за потрібне.

З яких даних формувати пакет документів?

Це залежить від ознаки ризиковості та від суті господарської діяльності платника ПДВ. Найголовніше, щоб у документах були наведені вагомі докази того, що ви не є ризиковим платником.

Якщо податкова чітко не пояснила вам причину віднесення до ризикових, рекомендуємо уточнити деталі, щоб не витратити час на підготовку пакету документів наосліп. Контактну інформацію для звернення можна знайти на офіційному сайті своєї регіональної податкової в розділі «Контакти».

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

Яким способом краще подати пояснення і документи?

Для подання пояснення і копій документів призначена електронна форма «Повідомлення» (J/F 1314901). **Важливе правило!** Кількість документів, які додаються до «Повідомлення» за допомогою форми J(F) 1360102, не повинна перевищувати 100.

Також майте на увазі, що податкові органи на місцях не рекомендують подавати документи через ЕК, оскільки його можливості не дозволяють додати більше 10 документів. Тому подавайте документи через «М.Е.Дос» або іншу аналогічну програму.

Коли чекати рішення податкової після подання документів?

Регіональна податкова приймає рішення протягом **7 робочих днів** (далі – р. д.) після отримання пояснень і пакету документів (п. 6 Порядку № 1165/1). Рішення направляється платникові через ЕК у день його прийняття. **Увага!** Якщо за 7 р. д. рішення комісією не прийняте, платник ПДВ повинен виключатися зі списку ризикових автоматично!

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ

Що робити, коли комісія відмовилася зняти статус ризикового платника, а платник не згоден із цим рішенням?

У такому разі ви можете подавати пакет документів повторно. Таких спроб може бути декілька – Порядок № 1165/1 не містить із цього приводу обмежень (на відміну від подання пакету документів для розблокування ПН/РК).

Також рішення податкової можна оскаржити в адміністративному або судовому порядку. Важливо не пропустити строк: адміністративну скаргу слід подати до ДПС України в письмовій формі **протягом 10 р. д.** після отримання рішення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Для визнання операцій ризиковими встановлені свої критерії (див. додаток 3 до Порядку № 1164/1). Таких критеріїв шість, але найпопулярнішими на цей момент є три з них – № 1, № 5 та № 6.

Критерій № 1

Цьому критерію операція відповідає, коли виконуються **одночасно три нижченаведені умови**. А саме коли:

- товар/послуга з ПН, поданої на реєстрацію, не зазначені платником у таблиці даних як такі, що поставляються (виготовляються) на постійній основі;
- обсяг товару/послуги, зазначений у ПН/РК на плюс, становить не менше від певної величини. Така величина розраховується як різниця між обсягом придбання (увезення) такого товару/послуги, зазначеним у вхідних ПН/РК і митній декларації, збільшеним в 1,5 разу, та обсягом їх постачання. Для розрахунку беруться придбання/постачання за період починаючи з 01.01.17 р. (в обсягах не враховуються постачання товарів/послуг, що звільнені від обкладення ПДВ та обкладаються ПДВ за ставкою 0 %);
- у розрахованому залишку більше 50 % ризикових груп товарів, визначених ДПС (див. Перелік, затверджений наказом ДПС від 03.02.20 р. № 67, у редакції наказу ДПС від 11.03.21 р. № 277).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Як можна уникнути блокування реєстрації ПН/РК за критерієм № 1?

Потрібно подати таблицю даних платника податків (далі – Таблиця) з поясненням. Узагалі прийнята Таблиця є однією з ознак безумовної реєстрації ПН.

Пояснення до Таблиці має повністю розкривати суть господарської діяльності платника ПДВ. І текст пояснення формується залежно від виду діяльності, наприклад:

- **виробник** зазначає у графі 3 Таблиці коди сировини і матеріалів, які придбаваються ним для використання у виробництві, у графі 4 – коди своєї продукції, яка буде реалізована. У поясненні до Таблиці потрібно, зокрема, описати процес виробництва, навести калькуляцію собівартості продукції, зазначити ДСТУ, які використовуються, а якщо підприємством розроблені ТУ, тоді їх потрібно додати до пакету документів;
- **торгівельне підприємство** зазначає у графі 3 Таблиці коди придбаних для реалізації товарів, у графі 4 – коди товарів, що реалізуються. У поясненні треба відобразити, зокрема наявність приміщень для зберігання товару (власних або орендованих), описати, як здійснюється транспортування товару до себе на склад і до покупця, зазначити основних постачальників і покупців (договори);
- **сільгосптоваровиробник** у графі 3 зазначає коди придбаних посівного матеріалу, добрив, палива, хімікатів тощо, у графі 4 – вирощувані ним культури, які згодом продаватимуться. У поясненні, зокрема, потрібно описати процес виробництва, зазначити кількість гектарів землі, урожайність (послатися на форми статзвітності № 4-СГ, № 29-СГ). Якщо залучаються сезонні працівники, потрібно зазначити, на який саме період.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Критерій № 5

У цьому критерії сказано про причину блокування РК на мінус, який поданий на реєстрацію отримувачем (покупцем) товару (послуги). Такий РК блокується, якщо зазначена в ньому сума компенсації вартості товару/послуги перевищує суму різниці між загальним обсягом придбання в Україні з 01.01.17 р. такого товару (послуги) у цього постачальника та обсягом їх постачання з 01.01.17 р. отримувачем такого товару (послуги).

У чому небезпека цього критерію?

У тому, що у ньому йдеться про суми, але не врахована торговельна націнка. Адже покупець купує товар за однією ціною, а продає за іншою. І виходить, що на віртуальному складі податкова, виходячи із сумового критерію, не бачить тієї кількості товару, яка повертається.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Як можна уникнути блокування реєстрації від'ємного РК за критерієм № 5?

Ознаки безумовної реєстрації для від'ємних РК не працюють, про це прямо сказано в п. 3 Порядку № 1165/1. Тобто тут не допоможе ні дотримання податкового навантаження, ні прийнята податковою Таблиця.

Як варіант, можна домовитися з покупцем оформляти не повернення, а зворотне постачання. У цьому випадку, якщо покупець не ризиковий і відповідає хоча б одній з ознак безумовної реєстрації, блокування ПН не відбудеться. Проте така операція на практиці не завжди можлива.

Виходом із ситуації стало б унесення змін до самого критерію № 5: до сум треба додати відсоток торговельної націнки. Проте, як роз'яснює податкова на місцях, це тільки в компетенції Кабміну, оскільки Порядок № 1165 затверджений постановою КМУ.

Увага! До пакету документів, що подаються для розблокування РК у цій ситуації, додайте акт звіряння з покупцем.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Критерій № 6

Цей критерій також стосується від'ємного РК, складеного та зареєстрованого на неплатника ПДВ у строк, який перевищує 14 календарних днів з дня складання ПН, зареєстрованої в ЄРПН без порушення строків реєстрації.

Цей строк наводить на думку про 14-денний строк із Закону від 12.05.91 р. № 1023-XII «Про захист прав споживачів» (далі – Закон № 1023), передбачений для повернення фізособам товарів, які їм не підійшли. Проте далеко не завжди ПН оформляється на неплатника – кінцевого споживача. Набагато частіше під блокування потрапляють від'ємні РК, оформлені на неплатника – суб'єкта господарювання, і до цього випадку норми Закону № 1023 не мають ніякого відношення.

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВСТІ ОПЕРАЦІЇ

Як можна уникнути блокування реєстрації від'ємного РК за критерієм № 6?

Ознаки безумовної реєстрації ПН/РК також не працюють для цього критерію (розд. 3 Порядку № 1165/1). Тому потрібно, по можливості, укладатися у 14-денний строк.

Також – поки немає штрафу за несвоєчасну реєстрацію – можна оформити РК «заднім числом», щоб укластися у цей строк. Проте це не завжди можна зробити на практиці (наприклад, у разі повернення передоплати дату легко перевірити по банку).

Дякуємо за увагу!

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua